

**UCHWAŁA NR VIII/69/2019
RADY MIEJSKIEJ INOWROCŁAWIA**

z dnia 25 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w 2018 r. wraz z wykazem potrzeb na 2019 r.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076, 1544 i 2245) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, stanowiące załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykaz potrzeb na 2019 r. związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Inowrocławia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2018 rok
Spis treści

I.	Wstęp.....	1 - 3
II.	Pomoc materialna.....	4 - 10
III.	Usługi specjalistyczne dla dzieci.....	10
IV.	Pieczą zastępczą nad dziećmi.....	10 - 11
V.	Pomoc niematerialna.....	11 - 15
VI.	Karta Dużej Rodziny.....	15
VII.	Współpraca z innymi instytucjami.....	15 - 29

I. Wstęp

Rodzina stanowi wyjątkowe i niepowtarzalne środowisko - wspólnotę miłości i solidarności - ważną dla prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego dziecka.

Wartość rodziny jest bezcenna. Polityka społeczna państwa stawia zatem rodzinę jako jeden z najistotniejszych swych elementów. Zadania z niej wynikające uwzględnia lokalny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2019, zmieniony uchwałą Rady Miejskiej Inowrocławia nr XXVIII/308/2017 z dnia 20 marca 2017 r., który wskazuje też realizatorów.

Każde działanie, niezależnie od podmiotu je podejmującego, skierowane do rodzin ma ją umacniać lub przywracać jej samodzielne funkcjonowanie.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu występującego w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- 4) pomocy w integracji rodziny,
- 5) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

W sytuacjach szczególnych, gdy działania skierowane do rodziny nie są możliwe lub nie gwarantują poprawy w sferze opiekuńczo – wychowawczej nad dzieckiem lub dziećmi przybierają one formy interwencji zabezpieczającej nade wszystko dobro małoletnich dzieci, co wyraża art. 72 ust. 2 Konstytucji RP - dziecko ma prawo do pomocy, w tym do pomocy w formie pieczy zastępczej: „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”.

Każda ingerencja w życie rodziny powinna być wyważona na tyle, aby chroniła najsłabsze jej ogniwa, a więc dzieci, jednocześnie aby zintegrowane działania wielu służb pomogły odbudować życie rodzinne.

Z założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998, z późn. zm.) dla zachowania podmiotowości rodziny i dziecka należy w procesie pomagania uwzględnić prawo dziecka do:

1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;

2) powrotu do rodziny;

3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;

4) stabilnego środowiska wychowawczego;

5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;

6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;

7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;

8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;

9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;

10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;

11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Zadania z zakresu wspierania rodziny należące do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej były wykonywane przez:

- pracowników socjalnych,
- sekcję świadczeń,
- Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych,
- asystentów rodziny,

- dział usług opiekuńczych,

zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi wywodzącymi się z ustaw, uchwały Rady Ministrów oraz prawa miejscowego, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998, ze zm.),

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, ze zm.),

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390),

- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r., poz. 2134, ze zm.),

- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1878),

- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137, ze zm.),

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),

- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r., poz.180, ze zm.),

- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.),

- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r., poz. 1832, ze zm.),

- uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (M.P.z 2015 r. poz. 821, ze zm.),

- uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. poz. 514),

- uchwały nr XXII/218/2016 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 26 września 2016 r. w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2019, zmienionej uchwałą nr XXVIII/308/2017 z dnia 20 marca 2017 r.,

- uchwały nr XXI/201/2016 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2025,

- uchwały XXXIX/542/2014 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020.

II. Pomoc materialna

1. Zasiłki okresowe

W roku sprawozdawczym pomoc w tej formie stanowiła podstawowe lub uzupełniające źródło środków pieniężnych budżetów domowych w 1 126 rozpoznanych środowiskach. Świadczenia, o których mowa, są realizacją obowiązkowego zadania własnego gminy, finansowanego w ramach dotacji celowych z budżetu państwa. Ich wartość jednostkowa ustalana jest jako różnica 50% pomiędzy dochodem własnym rodziny, a granicznym, ustalonym przez wymnożenie kryterium na osobę w rodzinie, które do września 2018 r. wynosiło 514,00 zł, a od października 2018 r. 528,00 zł miesięcznie przez liczbę osób w rodzinie. Czasookres pobierania tej formy pomocy jest ustalany indywidualnie. Należy zaznaczyć, że do dochodu rodziny nie wlicza się kwot wypłacanych z tytułu świadczeń wychowawczych oraz z tytułu programu Dobry Start.

Ogółem wypłacono w roku 2018 zasiłki okresowe na kwotę 2 173 458,09 zł dla wszystkich uprawnionych, w tym:

Tabela nr 1

Lp.	Wyszczególnienie dotyczy:	Wykonanie wydatków 1.01. - 31.12.2018	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	osób samotnie gospodarujących	715 998,34	420	2579	420	420
2	rodzin*	1 457 459,75	706	4254	685	2342
	razem	2 173 458,09	1126	6833	1105	2762

Opracowanie: źródło własne

*dotyczy wszystkich rodzin, również tych, których strukturę stanowią tylko osoby dorosłe, powyżej 18 roku życia

Z tej formy pomocy skorzystało 685 rodzin, co stanowiło wydatek 1 457 459,75 zł.

Struktura rodzin korzystających w minionym roku z tej formy wsparcia, wychowujących dzieci do 18 roku życia ,kształtowała się następująco:

Tabela nr 2

Liczba rodzin z liczbą dzieci					
1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci
222	181	79	42	13	1

Opracowanie: źródło własne

Razem w 538 rodzinach wychowywało się 1060 dzieci do 18 - tego roku życia. Pozostałe 147 rodzin to rodziny, w skład których wchodzi osoby dorosłe, w tym również pełnoletnie dzieci.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że wiele rodzin mimo korzystania z różnorodnych form wsparcia: zasiłków rodzinnych, świadczeń wychowawczych 500+ i niekiedy świadczeń alimentacyjnych nadal potrzebują wsparcia materialnego w formie zasiłków okresowych.

2. Zasiłki celowe

Zasiłek celowy jest wsparciem materialnym umożliwiającym zaspokojenie istotnej potrzeby ludzkiej, której sfinansowanie przekracza możliwości osoby czy też rodziny.

Zasiłki, o których mowa, przyznawane są osobom i rodzinom spełniającym wymogi ustawowe co do przyczyn ubiegania się o ich uzyskanie oraz wielkości dochodów własnych, z przeznaczeniem przede wszystkim na: zakup leków, opału, opłaty za zużytą energię elektryczną, gaz, wodę, niekiedy inne niezbędne dobra czy usługi.

Szczegółowe wykonanie świadczeń społecznych w formie zasiłków celowych przedstawia poniższe zestawienie, które obrazuje wszystkie świadczenia udzielone rodzinom i osobom samotnym na przestrzeni roku sprawozdawczego.

Tabela nr 3

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2018	Wykonanie wydatków 1.01.-31.12.2018	Liczba świadczeń	Liczba środowisk
1	Odzież	12 327,99 zł	12 327,99 zł	130	88
2	Zasiłki na leki i leczenie	100 149,97 zł	100 149,97 zł	1 025	407
3	Zasiłki na żywność	92 581,71 zł	92 581,71 zł	527	383
4	Pomoc mieszkaniowa	356 540,49 zł	356 540,49 zł	2 998	521
5	Zdarzenia losowe	10 405,00 zł	10 405,00 zł	13	10
6	Zasiłki na remont mieszkania	3 540,00 zł	3 540,00 zł	18	17
7	Śniadania w szkole	70 175,60 zł	70 175,60 zł	26 868	205
8	Zasiłki na zakup opału	356 150,00 zł	356 150,00 zł	646	564
9	Opłaty za żłobek, przedszkole	65,00 zł	65,00 zł	1	1
10	Świetlica socjoterapeutyczna	17 879,00 zł	17 879,00 zł	2 554	37
11	Środki higieniczne	22 120,00 zł	22 120,00 zł	578	279
12	Badania profilaktyczne podopiecznych	813,00 zł	813,00 zł	8	8
13	Celowe specjalne	304 983,39 zł	304 983,39 zł	1 223	614
14	Inne	12 863,80 zł	12 863,80 zł	121 zł	93
	Razem:	1 360 594,95 zł	1 360 594,95 zł	72 359 zł	x

Opracowanie: źródło własne

Odzież – pomocy ze środków budżetowych udzielono 88 środowiskom, wypłacono 130 świadczeń w kwocie 12 327,99 zł. W stosowaniu tej formy pomocy MOPS posiłkuje się od wielu lat współpracą z organizacjami pozarządowymi, które trudnią się zbiórką i rozdawnictwem odzieży używanej. Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Inowrocławiu jest wiodącym partnerem w jej świadczeniu, co powoduje, że wydatki na tę formę wsparcia są niskie.

Leki i leczenie – w okresie sprawozdawczym 407 środowisk skorzystało z pomocy przeznaczonej na wykup najniezbędniejszych leków, materiałów opatrunkowych, środków pomocniczych. Udzielono 1025 świadczeń w kwocie 100 149,97 zł. Liczba osób, która często nie może sfinansować ze środków własnych podstawowych leków jest duża.

Zdarzenia losowe – powstałe w następstwie czynników zewnętrznych, nagłych powodują niekiedy potrzebę wsparcia rodziny. Kryterium dochodowe nie jest decydujące o możliwości udzielenia wsparcia z tego tytułu, ale rozmiar strat i ich wpływ na możliwość zapewnienia podstawowych potrzeb ludzkich. W roku 2018 przyznano pomoc w tej formie 10 środowiskom, wypłacono 13 świadczeń łącznie w kwocie 10 405,00 zł.

Zasiłki na żywność – żywienie jest podstawową potrzebą ludzką, która w rodzinach o niskich dochodach często nie może być zaspakajana należycie. Z zasiłków skorzystały 383 środowiska w kwocie 92 581,71 zł. Dużo większe wydatki na zakup żywności realizowane były w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Pomoc mieszkaniowa – zdarza się, że rodzinom brakuje środków na opłaty mieszkaniowe, są często zadłużone, dlatego udzielana jest im pomoc z przeznaczeniem na opłaty eksploatacyjne (czynsz, woda, gaz, energia), niezależnie od pomocy określanej jako „dodatki mieszkaniowe”. Z zasiłków skorzystało 521 środowisk w kwocie 356 540,49 zł.

Zasiłki celowe specjalne - zapotrzebowanie na zasiłki celowe specjalne nadal jest bardzo duże. Przyznawane są one rodzinom, które nie spełniają kryterium dochodowego, jednak nakładem środków własnych nie są w stanie zaspokoić pilnych, ważnych uzasadnionych potrzeb życiowych. Pomoc w tej postaci Ośrodek przyznał 614 środowiskom, udzielając 1223 świadczenia w łącznej wysokości 304 983,39 zł.

Szczegółowy podział wydatków na tę formę świadczenia przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Kwota świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń
Leki i koszty leczenia	73 826,31 zł	239	482
Opał	148 625,00 zł	277	291
Żywność	11 490,00 zł	47	52
Odzież	1 320,00 zł	9	9
Energia	13 008,12 zł	68	90
Opłaty mieszkaniowe	35 030,36 zł	128	194
Remont	300,00 zł	1	1
Inne	21 383,60 zł	62	104
Razem:	304 983,39 zł	x	1 223

Opracowanie: źródło własne

Zdecydowana większość objętych świadczeniami specjalnymi to ludzie starsi, pobierający renty i emerytury tak niskie, że nie mają możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych, jednak 186 stanowiły rodziny o co najmniej 3-osobowym składzie.

3. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Tabela nr 5

Lp.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach na 2018	Wykonanie wydatków 1.01.-31.12.2018	Liczba świadczeń	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba osób w rodzinie objętych dożywianiem
1	Posiłki w szkole	270 948,00 zł	270 948,58 zł	51 641	449	1 617
2	Obiady abonamentowe	79 062,00 zł	79 062,00 zł	9 856	62	62
3	Dożywianie ŚDS	16 037,00 zł	16 037,00 zł	6 697	50	50
4	Zasiłki celowe*	2 478 636,00 zł	2 478 632,80 zł	9 115	1 583	3 391
	Razem:	2 844 683,00 zł	2 844 675,38 zł	77 309	x	X

*Liczba zasiłków celowych liczona w okresach jednomiesięcznych

Opracowanie: źródło własne

Dzieci i młodzież ucząca się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w czasie roku szkolnego korzystała z pomocy w formie obiadów. Pomoc w formie zasiłków przyznawano tylko wówczas, gdy dziecko z przyczyn zdrowotnych nie mogło korzystać ze zbiorowego żywienia. Pomoc pieniężna była udzielana rodzinom na dzieci objęte nauczaniem szkół podstawowych i gimnazjalnych, na okres letnich wakacji z uwagi na wakacyjną przerwę w organizowaniu ciepłych posiłków przez szkoły.

Programem objęto 1 524 rodziny, przyznając pomoc tworzącym je 3391 osobom, w ogólnej kwocie 2 844 675,38 zł.

4. Inne formy dożywiania dzieci poza środowiskiem rodzinnym

- Śniadania w szkołach - w okresie sprawozdawczym śniadania na koszt środków budżetu miasta spożyło 205 dzieci. Wydatkowano na ten cel 70 175,60 zł. Koszt 1 śniadania wynosił od 2,20 do 3,00 złotych w szkołach podstawowych i w gimnazjach.

Adresatami tych świadczeń były dzieci i młodzież uczące się w szkołach podstawowych i gimnazjach z rodzin spełniających kryterium dochodowe, które do września 2018 r. wynosiło 514,00 zł, a od października 2018 r. 528,00 zł na osobę w rodzinie.

- Dożywianie za pośrednictwem świetlic socjoterapeutycznych - MOPS w minionym roku finansował kolacje dla dzieci korzystających z pobytu w świetlicach na wniosek pracownika socjalnego lub po uzgodnieniu z nim. W tym miejscu należy zaznaczyć, że każda z pięciu funkcjonujących świetlic może przyjmować dzieci z rodzin nieobjętych świadczeniami Ośrodka. Koszt żywienia tych dzieci ponosi prowadzący świetlice we własnym zakresie. Cztery z funkcjonujących świetlic prowadzone są przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Natomiast jedna przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka na zasadach zadania powierzonego, co wywołuje ten skutek, że Ośrodek nie ponosi żadnych kosztów, ani za pobyt, ani wyżywienie przebywających tam dzieci i młodzieży. W 2018 r. działalnością świetlic objętych było 169 dzieci. Ośrodek poniósł koszt dożywiania 37 z nich. Wydatki z tego tytułu wyniosły 17 879,00 zł.

5. Dodatki mieszkaniowe

Podstawą prawną do podejmowania decyzji o przyznaniu lub odmowie pomocy w tej postaci jest ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 180, ze zm.).

Tabela nr 6

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie wydatków	Liczba świadczeń	Liczba wnioskodawców
Dodatki mieszkaniowe 01.01-31.12.2018	4 126 706,00 zł	4 126 506,19 zł	18 660	2 051
Dodatki energetyczne 01.01-31.12.2018	94 423,02 zł	91 907,93 zł	6 563	779

Opracowanie: źródło własne

Potencjalni świadczeniobiorcy tej formy pomocy materialnej, aby zyskać świadczenia, o których mowa wyżej, musieli spełniać określone prawem wymogi:

- posiadać tytuł prawny do zajmowanego mieszkania,

- dochód brutto na osobę w gospodarstwie domowym nie był większy niż 125% najniższej emerytury to jest 1 250,00 zł w gospodarstwach wieloosobowych i 175% najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych to jest 1 750,00 zł brutto,

- powierzchnia użytkowa mieszkalna nie przekraczała dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj. dla 1 osoby 35 m², dla dwóch – 40 m², dla trzech – 45 m², dla czterech - 55 m², dla pięciu – 65 m², na każdą kolejną o 5 m² więcej, zwiększonej w każdym przypadku maksymalnie o 30%.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnica między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu, a kwotą którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy.

W okresie sprawozdawczym wypłacono 18660 dodatków mieszkaniowych na podstawie 3099 decyzji, na łączną kwotę 4 126 506,19 zł. Średni dodatek mieszkaniowy wynosił 221,16 zł. Z tej formy pomocy korzystało 2 051 gospodarstw domowych.

Struktura liczebności rodzin przedstawiała się następująco:

Tabela nr 7

Liczba rodzin	638	455	371	363	148	57	14	3	2
Liczba osób w rodzinie	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Opracowanie: źródło własne

Z ogólnej liczby gospodarstw domowych korzystających z tej formy wsparcia 958 stanowiły rodziny co najmniej 3- osobowe.

6. Realizacja „Programu 500+”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu z upoważnienia Prezydenta Miasta kontynuował realizację postępowania w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych 500+, którego system został określony w ustawie z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.).

Z liczby osób wnioskujących wynika, że zainteresowanie tą formą wspierania rodzin w wychowywaniu dzieci jest ciągle duże.

Na nowy okres zasiłkowy, tj. 01.10.2018 – 30.09.2019 do końca roku 2018 wpłynęło 4 345 wniosków (3076 w formie papierowej, 1 269 w formie elektronicznej) a do 31.12.2018 r. wydano 4 286 decyzji.

W 2018 r. na realizację tego zadania wydatkowano 36 207 622,02 zł. Powyższa kwota zabezpieczyła wypłatę świadczeń zarówno na poprzedni okres zasiłkowy, tj. do 30.09.2018 r., jak i na nowy okres od, tj. 01.10.2018 r.

7. Program „Dobry Start”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu z upoważnienia Prezydenta Miasta Inowrocławia w roku sprawozdawczym podjął realizację zadań wynikających z nowego programu uregulowanego prawnie w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz.U. poz. 1061).

Świadczenie „Dobry start” przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.

Program „Dobry start” to 300 zł raz w roku (jednorazowego) wsparcia dla każdego uczącego się dziecka do ukończenia 20. roku życia, lub 24. roku życia w przypadku dziecka/osoby legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności – bez względu na dochody rodziny.

Wnioski można było składać od 1 lipca 2018 r. przez stronę empatia.mrpips.gov.pl lub przez bankowość elektroniczną, a od 1 sierpnia 2018 r. drogą tradycyjną w formie papierowej do 30 listopada.

W ww. okresie złożonych zostało 5 369 wniosków (w formie papierowej 2 801, elektronicznej 2 568). Przyznano i wypłacono 6 990 świadczeń „Dobry Start”, wydatkowano 2 097 000,00 zł.

III. Usługi specjalistyczne dla dzieci

Adresatami tych usług są dzieci z autyzmem i innymi problemami zdrowia psychicznego.

Z uwagi na szczególną specyfikę nie są organizowane przez MOPS, a świadczone przez wyspecjalizowane podmioty, z zachowaniem zasad prawa zamówień publicznych.

Tabela nr 8

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na 2018	Wykonanie wydatków 1.01-31.12.2018	Liczba świadczeń (godzin)	Liczba osób
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	228 536,00 zł	220 572,00 zł	4 935	74

Opracowanie: źródło własne

Specjalistyczne usługi kierowane do osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi są organizowane przez Ośrodek i wykonywane przez zatrudnione opiekunki co powoduje, że koszty ich organizacji rozliczane są w innym rozdziale klasyfikacji budżetowej.

Koszt zakupu świadczeń dla 74 dzieci sfinansowany został ze środków budżetowych państwa. Ta forma pomocy jest cenną postacią wspierania w procesie ich rehabilitacji. Wydaje się koniecznym nie tylko utrzymanie, ale i dalszy rozwój usług specjalistycznych dla niepełnosprawnych dzieci.

IV. Piecza zastępcza nad dziećmi

Brak wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin i osób zobowiązanych do realizowania zadań rodzicielskich w skrajnych przypadkach powoduje konieczność ustalenia w postępowaniu sądowym pieczy zastępczej nad dzieckiem lub dziećmi.

Pieczę zastępczą nad dzieckiem ustanawia sąd w sytuacji, gdy rodzina biologiczna nie zapewnia podstaw do jego wzrostu i rozwoju. Gmina od 1 stycznia 2018 r. ma prawny obowiązek uczestniczenia w kosztach pieczy zastępczej dzieci i młodzieży jej powierzonych.

Poniesione wydatki z tego tytułu w roku 2018 wynosiły:

Tabela nr 9

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na 2018 r.	Wykonanie wydatków 1.01-31.12.2018 r.	Liczba świadczeń	Liczba osób
Utrzymanie dzieci w Ośrodku Wspierania Dziecka i Rodziny	730 000,00 zł	728 708,00 zł	405	50
Utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej	240 000,00 zł	235 830,50 zł	621	75
Razem:	970 000,00 zł	964 538,50 zł	1 026	x

Opracowanie: źródło własne

Udział środków własnych gminy w kosztach pieczy zastępczej wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% kosztu całkowitego, w drugim już 30%, a w trzecim i każdym kolejnym 50%.

W pieczy zastępczej przebywało w 2018 r. - 50 dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, a 75 w rodzinach zastępczych.

W 2018 r. w placówkach umieszczono 13 dzieci, w rodzinach zastępczych 21 dzieci. Natomiast pieczę zastępczą opuściło 17 dzieci: 5 zostało adoptowanych, 4 usamodzielniało się, 5 powróciło do domu rodzinnego, w 2 przypadkach matki uzyskały pełnoletność, w 1 przypadku rozwiązano rodzinę zastępczą z powodu aresztowania wychowanka.

V. Pomoc niematerialna

Uznając wagę prawidłowego funkcjonowania rodziny dla harmonijnego rozwoju jej członków, w tym przede wszystkim dzieci, Ośrodek wyodrębnił w ramach struktur własnych Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych, w skład którego wchodzi czterech pracownicy socjalni o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

W 2018 r. ww. Zespół uczestniczył w postępowaniach dotyczących 451 środowisk, w tym 235 rodzin z dziećmi do 18 roku życia, w których funkcjonowały 1091 osoby, w tym 436 dzieci.

Do najczęstszych problemów występujących w środowiskach rodzinnych należą:

- przemoc w 161 przypadkach,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze w 147 przypadkach,
- problemy alkoholowe rodzica lub rodziców w 135 przypadkach.

W 272 przypadkach podjęto interwencje socjalne, natomiast w 902 prowadzono pracę socjalną przy współudziale terenowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny i funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu.

Tabela nr 10

1	Wejścia w środowiska Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych ogółem	1 174*
2	z czego: Zespół ds. rodziny i interwencji socjalnych	279
3	z terenowym pracownikiem socjalnym	911
4	z asystentem rodziny	24
5	z funkcjonariuszem KPP	12
6	z psychologiem	1

Opracowanie: źródło własne

*liczba podana w wierszu pierwszym nie jest sumą wierszy 2 - 6.

W 53 przypadkach wejścia były z udziałem 2 i więcej osób.

W sytuacjach budzących zaniepokojenie pracowników Zespołu co do sposobu sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi w 8 sprawach skierowano wnioski do Sądu z prośbą o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie:

- w trzech przypadkach Sąd ograniczył rodzicom władzę rodzicielską i wydał postanowienie o umieszczeniu pięciorga dzieci w pieczy zastępczej,

- w kolejnych czterech przypadkach dotyczących sześciorga dzieci Sąd ograniczył rodzicom władzę rodzicielską ustanawiając nadzór kuratora rodzinnego,

- w 1 sprawie dotyczącej trojga dzieci Sąd nie widział podstaw do podjęcia działań.

Zespół podejmował ponadto działania wobec już istniejących form ograniczeń władzy rodzicielskiej w 8 rodzinach, w następstwie czego Sąd Rejonowy w Inowrocławiu:

- w trzech dotyczących pięciorga dzieci utrzymał nadzór kuratorski,

- w dwóch zmienił formę ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dwojga dzieci w pieczy zastępczej,

- wobec trojga dzieci toczy się sprawa o zmianę formy ograniczenia władzy rodzicielskiej,

- wobec dwojga dzieci wydane zostało postanowienie o zabezpieczeniu małoletnich u rodziny najbliższej,

- czworo dzieci zostało powierzonych wyłącznie pod opiekę ojca.

W kolejnym przypadku poinformowano Sąd o aktualnej sytuacji jednego dziecka. Mimo braku ograniczenia władzy rodzicielskiej Sąd nie podjął żadnych działań.

Sytuacja 53 dzieci wymagała wystąpienia do szkół i przedszkoli z prośbą o wydanie opinii na temat funkcjonowania tych dzieci w placówkach w celu utworzenia planu pomocy dla rodziny. Z wydanych opinii wynika, że zaniebdania wobec dzieci nie potwierdziły się wobec 32 dzieci.

W 1 rodzinie wychowującej 3 dzieci wystąpiono z wnioskiem do Odwykowo - Psychiatrycznego Ośrodka Leczniczego w Inowrocławiu o ustalenie stanu zdrowia matki, ponieważ mógł on mieć wpływ na sprawowanie władzy rodzicielskiej. Aktualnie brak odpowiedzi.

Wobec 17 dzieci z 8 rodzin prowadzono postępowanie sprawdzające czy dzieci wymagają wzmoczonej opieki medycznej i ustalono, że dwoje dzieci z dwóch rodzin powinno być objęte stałą i systematyczną kontrolą ze strony lekarza specjalisty. Wobec siedmiorga dzieci z dwóch rodzin stwierdzono zaniebdania pod względem medycznym, gdzie o zaistniałej sytuacji poinformowano Sąd Rejonowy w Inowrocławiu, w efekcie czego jedna rodzina z czworgiem dzieci została objęta wsparciem asystenta rodziny, natomiast troje pozostałych dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej.

Skierowano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu trzy wnioski w sprawie podjęcia działań w kierunku ewentualnego leczenia odwykowego. W dwóch rodzinach wychowujących dwoje dzieci sprawy dorosłych członków rodziny zostały skierowane do Sądu, natomiast w jednej rodzinie z dwojgiem dzieci ojciec został zobowiązany przez Sąd do leczenia odwykowego pod nadzorem kuratora.

Wobec 6 rodzin, w których wychowuje się 11 dzieci, zwrócono się o wykaz interwencji ze strony Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu i ustalono że:

- w 5 rodzinach z 10 dzieci, z uwagi na awantury pomiędzy dorosłymi osobami w rodzinie, miały miejsce interwencje policji, w związku z czym zostały objęte pracą socjalną,

- w 1 rodzinie wychowującej 1 dziecko nie było interwencji.

Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych podane wyżej sprawy prowadził w ramach współdziałania z pracownikami socjalnymi Terenowych Zespołów Pracy Socjalnej, ponieważ samodzielna praca z rodzinami przekroczyła możliwości jednej osoby.

Zespół współpracował z terenowymi pracownikami socjalnymi oraz z konsultantami Ośrodka: psychologiem, pedagogiem i prawnikiem, a także asystentami rodziny. W ramach tej współpracy pedagog uczestniczył w działaniach na rzecz 79 rodzin, psycholog objął wsparciem 129 rodziny, a prawnik udzielił 213 porad.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu zatrudniał 7 asystentów rodziny, którzy wykonywali swoje obowiązki w ramach zadaniowego czasu pracy. Praca asystentów rodziny miała na celu pomoc w przezwyciężeniu trudnej sytuacji rodzinnej.

Działania podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie były wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został utworzony indywidualny plan pracy, który był realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Praca z rodziną, z udziałem asystenta rodziny prowadzona jest na wniosek pracownika socjalnego po wcześniejszym uzyskaniu zgody rodziny i akceptacji ze strony dyrektora Ośrodka. Czas trwania współpracy był zależny od wielu czynników, w tym przede wszystkim od indywidualnej sytuacji rodziny, problemów dotyczących ją, które godzą w dobro wychowywanych w niej dzieci.

W 2018 r. asystenturą rodzinną objętych było 114 rodzin, w tym 201 dorosłych i 267 dzieci.

Najczęstszą przyczyną asystentury w rodzinie była:

- niewydolność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w 85 rodzinach,
- brak wystarczających środków finansowych w 71 rodzinach,
- niezaradność życiowa w 61 rodzinach,
- zadłużenia finansowe w 55 rodzinach,
- uzależnienia rodzica lub rodziców w 41 rodzinach,
- przemoc w rodzinie w 16 rodzinach,

- niewypełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci w 25 rodzinach.

W 2018 r. praca asystenta została zakończona w 33 rodzinach. W 15 przypadkach zrealizowano plan pracy z rodziną, 8 rodzin zrezygnowało ze współpracy z asystentem przed osiągnięciem zakładanych celów, 6 rodzin zmieniło miejsce zamieszkania (poinformowano właściwe gminy), w 3 przypadkach zakończono współpracę ze względu na brak zaangażowania rodziny w realizację założonego planu pracy, a 1 rodzina w ogóle nie podjęła współpracy z asystentem.

W sytuacjach budzących zaniepokojenie, co do sposobu sprawowania opieki nad dziećmi, asystenci rodziny skierowali wnioski do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o wgląd w sytuację małoletnich z 14 rodzin:

- wobec 1 dziecka z 1 rodziny Sąd stwierdził brak przesłanek do wszczęcia postępowania o ograniczenie władzy rodzicielskiej,

- Sąd ograniczył władzę rodzicielską poprzez ustanowienie nadzoru kuratora w stosunku do 8 dzieci z 5 rodzin,

- w 8 przypadkach Sąd ograniczył władzę rodzicielską rodzicom umieszczając dzieci w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Asystenci na bieżąco informowali Sąd o aktualnej sytuacji w 10 rodzinach.

W sprawach 6 rodzin wychowujących 15 dzieci wystąpiono do Poradni Zdrowia Psychicznego w Inowrocławiu celem uzyskania informacji na temat stanu zdrowia rodzica, który mógł wpływać na sprawowanie opieki nad małoletnimi. W toku postępowania ustalono, że systematycznie leczonych jest 7 osób.

W jednym przypadku wystąpiono o informację do Szpitala Psychiatrycznego w Toruniu dotyczącą stanu zdrowia dziecka, które pozostawało pod stałą kontrolą lekarza psychiatry.

Asystenci rodziny współpracowali również z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej w Inowrocławiu w zakresie stanu zdrowia 7 dzieci wychowujących się w 3 rodzinach celem określenia form wsparcia dla rodzin. Ustalono, że dzieci z 2 rodzin są pod stałą opieką medyczną. W jednej sprawie nie uzyskano jeszcze informacji.

Skierowano 4 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu o podjęcie działań dotyczących leczenia odwykowego wobec 4 rodziców, wychowujących 6 dzieci. We wszystkich przypadkach postępowanie jest nadal prowadzone.

Asystenci rodziny występowali do Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu o udzielenie informacji o interwencjach w 7 rodzinach, w których wychowuje się 21 dzieci. W każdym przypadku potwierdzono interwencje, z powodu awantur osób dorosłych w tych rodzinach.

Do efektów pracy asystentów rodziny zaliczyć należy przede wszystkim: poprawę umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, poprawę sytuacji lokalowej, nabycie umiejętności prawidłowego dysponowania środkami finansowymi, poprawę sytuacji finansowej.

W celu podtrzymania tych efektów, które wypracowano w czasie trwania asystentury, po jej zakończeniu rodziny objęte są monitoringiem ze strony asystenta rodziny lub pracownika socjalnego, by obserwować czy zmiany mają trwały charakter, a w przypadkach koniecznych ustalić dalszą ścieżkę wsparcia. Stały kontakt z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz nauczycielami w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny daje pełen obraz sytuacji rodzinnej, umożliwia skuteczniejsze działania na jej rzecz.

VI. Karta Dużej Rodziny

W 2018 roku 46 nowych rodzin złożyło wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wpłynęło również 14 wniosków o przedłużenie terminu ważności karty, 6 wniosków o przyznanie duplikatu i 4 wnioski o uzupełnienie rodziny. Wydano 253 karty tradycyjne, 165 elektronicznych.

Od czerwca 2014 r. posiadaczami Kart zostało już 398 rodzin - 2 039 osób - członków rodzin wielodzietnych, tj. 1 306 dzieci i ich 733 opiekunów.

307 rodzin to rodziny z trojgiem dzieci, 74 z czworgiem dzieci, 14 z pięciorgiem dzieci, 1 z sześciorgiem dzieci i 2 z siedmiorgiem dzieci.

Posiadacze kart mogą korzystać z systemu uprawnień i zniżek z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, transportowej, podatkowej na terenie całego kraju.

Od stycznia 2018 r. pełnoletni członkowie rodzin wielodzietnych mogli wnioskować o karty w wersji elektronicznej, z której dzięki dedykowanej aplikacji korzystanie jest możliwe przed upływem 24 godzin od jej przyznania przez organ, bez konieczności oczekiwania na wydruk wersji tradycyjnej. Zarówno osoby już posiadające kartę, jak i osoby dopiero ubiegające się o nią, mogły złożyć wniosek o kartę w formie tradycyjnej lub elektronicznej, jak również w obu tych formach. Z kart można korzystać równolegle.

Nowa aplikacja umożliwia wyszukiwanie partnerów KDR wg kategorii, lokalizacji, frazy, a funkcja geolokalizacji pozwala na wyszukiwanie partnerów udzielających zniżek w okolicy przebywania użytkownika aplikacji.

VII. Współpraca z innymi instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma instytucjami, które podejmują szereg działań na rzecz dziecka i rodziny.

1. Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Inowrocław

W ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” uzyskano: makarony, mleko, fasolę białą, filet z makreli, szynkę drobiową, wieprzową, pasztet, ryż biały, gulasz z warzywami, olej rzepakowy, groszek z marchewką, cukier, powidła śliwkowe, ser podpuszczkowy, koncentrat pomidorowy, kaszę gryczaną, miód wielokwiatowy. Pomocy w formie żywności z Unii Europejskiej udzielono 2 140 środowiskom.

PKPS przez zorganizowanie całorocznych zbiórek mógł udzielić również pomocy rzeczowej w formie odzieży, sprzętu AGD, RTV, art. gospodarstwa domowego, art. szkolnych, zabawek, pościeli, mebli, dywanów pochodzących z organizowanych całorocznych zbiórek dla 1 269 środowisk.

Z pozyskanych środków finansowych z przeprowadzanych akcji zbiórkowych udzielono pomocy w formie paczek ze słodyczami dla 90 dzieci z okazji świąt Bożego Narodzenia „Gwiazdka dla Wszystkich Dzieci”.

2. „Bank Żywności” Towarzystwo im. Św. Brata Alberta

W okresie od I - VI 2018 r. wydał 2956 paczek z żywnością dla 526 osób, a od IX - XII 2018 r. 1 169 paczek 419 osobom zakwalifikowanym do odbioru paczek przez Ośrodek. Łącznie wydano 4 125 paczek. Żywność pochodziła z Unii Europejskiej, jak również ze zbiorów organizowanych w marketach na terenie miasta.

Pomoc udzielana była raz w miesiącu dla poszczególnych kategorii osób: matki samotnie wychowujące dzieci, osoby niepełnosprawne, osoby starsze i rodziny wielodzietne.

3. Komenda Powiatowa Policji Zespół ds. Profilaktyki Społecznej, Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji

Funkcjonariusze Policji realizowali ustawowe zadania z zakresu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego przez zapobieganie i zwalczanie przestępczości w tym dotyczącej przemocy w rodzinie.

Mundurowi włączali się w różnego rodzaju działania profilaktyczne, mające służyć ograniczeniu przemocy w życiu człowieka np. uczestniczyli w warsztatach w ramach „Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka” zorganizowanych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka w Inowrocławiu. 10 funkcjonariuszy wzięło udział w warsztatach organizowanych we wrześniu przez PCPR pn. „Praca z osobą stosującą przemoc z perspektywy prawnej i psychologicznej”. W październiku 2018 r. policjanci brali udział w „Tygodniu Mediacji” i w ramach ustalonych dyżurów udzielali informacji na temat instytucji na terenie powiatu i kraju niosących pomoc osobom doświadczającym przemocy.

4. Komenda Straży Miejskiej Inowrocławia

Straż Miejska w roku 2018 prowadziła działania w kierunku edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na podstawie programów profilaktycznych realizowanych w szkołach i przedszkolach, takie jak:

„Bezpieczna droga do szkoły” - program przeznaczony dla przedszkoli i oddziałów zerowych szkół podstawowych, który ma na celu przedstawienie zasad poruszania się po drogach realizowany w Przedszkolu Muzyczna Kraina oraz z uczniami Szkoły Podstawowej nr 8,

„Kto dba o moje bezpieczeństwo?” - program przeznaczony dla klas 1 - 3 szkół podstawowych, który ma na celu przypomnienie najważniejszych numerów alarmowych. Przeprowadzono pogadanki w Przedszkolach: Kujawskie Dzieci, U Jasia i Małgosi, Pod Tęczą, Stokrotka,

„Bezpieczne wakacje” - program przeznaczony dla szkół podstawowych, uświadamiający dzieciom jakie sytuacje i zachowania mają wpływ na przebieg bezpiecznej zabawy zrealizowano w Szkołach Podstawowych nr 2, 4, 10, 14 i 16,

„Bezpieczna zabawa zimą” - program przeznaczony dla klas 1 - 4 szkół podstawowych, w którym przekazywano dzieciom jakie zagrożenia mogą wystąpić podczas zabaw zimowych – Szkoła Podstawowa nr 2, nr 4 i 14,

„Bezpieczeństwo w sieci” - program dotyczący zasad bezpiecznego korzystania z internetu zrealizowano w klasach 7 i 8 wszystkich szkół podstawowych na terenie miasta,

„Rodzice i dzieci – powietrze bez śmieci”- spotkanie z dziećmi klasy 3 Niepublicznej Szkoły Podstawowej przy ul. Szklarskiej 7 dotyczące problemów palenia odpadów w piecach.

Funkcjonariusze Komendy uczestniczyli również w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Procedurą „Niebieskie Karty” w roku 2018 objętych było 229 rodzin. Na podstawie formularzy Niebieskich Kart - A, które wpłynęły do Zespołu ustalono, że w rodzinach tych:

- 1) 283 osób zostało dotkniętych przemocą ze strony najbliższych, w tym:
 - osoby dorosłe 242: kobiety: 201, mężczyźni: 41,
 - dzieci: 41,
- 2) dla dzieci wypełniono 11 Niebieskich Kart,
- 3) 237 osoby zostały wskazane jako sprawcy przemocy w rodzinie, w tym:
 - osoby dorosłe 234: kobiety: 30, mężczyźni: 204,
 - nieletni: 3.

Na podstawie wypełnionych i otrzymanych w 2018 r. formularzy „Niebieskie Karty-A” ustalono, że sprawcy stosowali łączone formy przemocy :

- przemoc fizyczna w 169 przypadkach,
- przemoc psychiczna w 211 przypadkach,
- przemoc seksualna w 5 przypadkach,
- zaniedbania stwierdzono w 2 przypadkach.

Ponadto ustalono, że w okresie objętym sprawozdaniem do aktów przemocy pod wpływem alkoholu doszło w 169 przypadkach, natomiast w 22 pod wpływem środków odurzających.

W roku 2018 w indywidualnych sprawach, w których prowadzono procedury „Niebieskie Karty”, podjęto następujące działania na rzecz rodzin:

- 1) złożono 17 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, w wyniku czego:
 - sprawy 3 osób zostały skierowane do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o leczenie odwykowe w systemie stacjonarnym pod nadzorem kuratora,
 - 3 osoby wyraziły zgodę na podjęcie terapii odwykowej,
 - jedną sprawę umorzono,

- w trzech zakończono postępowanie,
- 5 osób, których wnioski dotyczyły nie podjęły współpracy z Komisją,
- 1 osoba nie wyraziła zgody na leczenie.

Sprawa jednej osoby jest na wstępnym etapie prowadzenia. Ponadto poinformowano Komisję o dalszym nadużywaniu alkoholu przez 1 osobę, wobec której prowadziła już postępowanie.

2) złożono do Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu 4 zawiadomienia o przestępstwie znęcania, tj. o czyn z art. 207 § 1 kk, z czego:

- dwie sprawy zostały umorzone,
- jedna zakończyła się skierowaniem do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu - II Wydział Karny - aktu oskarżenia przeciwko osobie oskarżonej o popełnienie przestępstwa, o którym mowa,
- jedna sprawa jest w toku postępowania,

3) poinformowano Prokuraturę Rejonową w Inowrocławiu o podejrzeniu zmuszania osoby nieletniej do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych. Sprawa jest na wstępnym etapie prowadzenia.

4) wystąpiono do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu:

- z wnioskami o wgląd w sytuację czworga dzieci z 4 rodzin,
- z informacją o pogorszeniu sytuacji rodzinnej pięciorga dzieci z 3 rodzin.

Na skutek tych działań:

- wobec dwojga dzieci z jednej rodziny został utrzymany nadzór kuratorski, a wobec ich opiekunów toczy się postępowanie w sprawie o ograniczenie władzy rodzicielskiej nad kolejnym dzieckiem,
- jedno dziecko zostało umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, nad kolejnym w tej samej rodzinie matce pozostawiono pełnię władzy rodzicielskiej,
- dwoje dzieci z dwóch następnych rodzin zostało umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych,
- wobec rodziców jednego nieletniego z kolejnej rodziny Sąd zastosował nadzór do czasu ostatecznego rozpatrzenia sprawy, która będzie kontynuowana w 2019 roku.

5) ustalono sposób funkcjonowania 23 dzieci z 17 rodzin w placówkach oświatowych, w celu stworzenia dla nich planu pomocy,

6) w sprawie czterech osób z 3 rodzin wystąpiono z wnioskiem o udzielenie informacji na temat stanu ich zdrowia i przebiegu leczenia do Poradni Zdrowia Psychicznego w Inowrocławiu,

7) z uwagi na stan zdrowia 7 osób z 6 rodzin uwikłanych w przemoc domową, posiedzenia grup roboczych odbywały się w miejscach zamieszkania tych osób,

8) sytuacja rodzinna 5 osób, w tym 2 dzieci wymagała skierowania i umieszczenia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Ustalono, że jedna matka z dzieckiem zrezygnowała z zaproponowanej jej pomocy,

9) zaproponowano i udzielono jednej osobie pomoc w formie udziału w zajęciach w domu dziennego pobytu,

10) udzielono pomocy w formie sporządzenia wniosku do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o wydanie nakazu opuszczenia lokalu przez wspólnie zamieszkałą osobę stosującą przemoc na podstawie art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - sprawa została zakończona przez Sąd wydaniem prawomocnego wyroku,

11) na wniosek pracowników socjalnych dwie osoby zostały objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania,

12) zwrócono się z prośbą do aresztów śledczych o objęcie pomocą dwóch osób stosujących przemoc domową (terapia odwykowa, spotkania dla osób stosujących przemoc) - wnioski nie odniosły oczekiwanego skutku,

13) udzielono pomocy 1 osobie w formie schronienia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet w Inowrocławiu.

Ponadto na wniosek pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu udzielono pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny w I środowisku.

Członkowie grup roboczych wykonujący swoje zadania informowali osoby uwikłane w przemoc o miejscach nieodpłatnej pomocy na terenie Inowrocławia w zakresie:

- pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej,
- uprawnień do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- podejmowania i kontynuowania leczenia psychiatrycznego i terapii uzależnień,
- warsztatów dla rodziców zwiększających ich kompetencje,
- możliwości udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc,
- grup wsparcia z elementami psychoedukacji dla młodzieży z problemami psychospołecznymi.

6. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Ośrodek był głównym realizatorem i koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.

Działania profilaktyczne prowadzone były na trzech obszarach profilaktycznych: profilaktyka uniwersalna (skierowana do całych populacji), selektywna (skierowana do grupy zwiększonego ryzyka) oraz wskazująca (skierowana do jednostki lub grupy wysokiego ryzyka).

1) Profilaktyka uniwersalna – działania w tym obszarze skoncentrowane były głównie na dzieciach, młodzieży i ich rodzicach, opiekunach i pedagogach. Celem była edukacja, zapobieganie problemom alkoholowym oraz promowanie prawidłowych postaw społecznych.

W szkołach podstawowych i ponadpodstawowych przeprowadzono wiele warsztatów dot. przemocy, uzależnień w celu podniesienia umiejętności psychospołecznych, własnego systemu wartości, radzenia sobie ze stresem i emocjami, rozwiązywania konfliktów w sposób asertywny, a także edukacji i informacji w obszarach takich jak przemoc, agresja, uzależnienia.

Ogółem w 184 warsztatach przeprowadzonych w szkołach podstawowych wzięło udział 3 595 uczniów, a w 54 warsztatach w szkołach ponadpodstawowych 1 304 uczniów.

W roku sprawozdawczym zrealizowano również 5 warsztatów psychoedukacyjnych, w których wzięło udział 45 rodziców, w tym 40 matek i 5 ojców. Ich celem była odbudowa i wzmacnianie więzi w rodzinie. Zrealizowano 125 godzin warsztatowych

2) Profilaktyka selektywna – adresowana do grupy zwiększonego ryzyka, której celem było ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji.

Prowadzono poradnictwo rodzinne, indywidualne i socjoterapię oraz zadania z zakresu rozszerzenia oferty placówek dziennych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Realizowano programy wczesnej interwencji, finansowano prowadzenie świetlic i klubu młodzieżowego, realizowano programy profilaktyczne w świetlicach.

Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu prowadzi cztery świetlice socjoterapeutyczne:

- „Świetlik” – ul. Kasztelańska 22,
- „Motylek” – ul. Słoneczna 20,
- „Tygrysek” – ul. Armii Krajowej 16,
- „Kasztanek” – ul. Macieja Wierzbńskiego 11.

Są one placówkami wsparcia dziennego, które prowadzą zorganizowaną działalność opiekuńczą i wychowawczą, realizują program socjoterapeutyczny. Każda grupa świetlicowa może liczyć maksymalnie 25 osób. Adresatami zajęć proponowanych przez świetlice są uczniowie inowrocławskich szkół podstawowych, oddziałów gimnazjalnych oraz szkół ponadpodstawowych (dzieci i młodzież od 6 do 18 roku życia).

W 2018 roku do świetlic uczęszczało 145 dzieci, w tym 76 dziewczynek i 69 chłopców. Byli to uczniowie szkół podstawowych (129 osoby) oraz gimnazjalnych (7 osób) oraz szkół ponadpodstawowych (9 osób). W większości dzieci kierowane były przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, na wniosek rodziców, opiekunów prawnych. Główne powody skierowań do świetlic to trudności w nauce, zła sytuacja materialna rodziny, wielodzietność, problemy alkoholowe w rodzinie.

Celem działalności świetlicy socjoterapeutycznej jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju. Świetlica zapewnia m.in. opiekę wychowawczą, pomoc w nauce, umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stwarza warunki do stymulowania rozwoju dziecka oraz eliminowania zaburzeń zachowania. Niezwykle ważne w działalności świetlicy tego typu jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dzieciom, którym rodzina nie jest w stanie zaspokoić tej podstawowej i ważnej w prawidłowym rozwoju potrzeby.

Najważniejsze zajęcia realizowane w świetlicach to socjoterapia, logopedia, zajęcia dydaktyczno wyrównawcze, zajęcia z wychowania fizycznego, plastyczne, basen, muzykoterapia, zajęcia komputerowe, modelarskie, taneczne, półkolonie letnie i zimowe, kolonie letnie (w sierpniu 2018 roku wychowankowie świetlic przebywali na koloniach letnich w Ośrodku Wypoczynkowym „Morsko Plus“ w Morsku koło Zawiercia - 50 dzieci).

Ponadto zorganizowano konkursy Pięknego Czytania, Czytania ze Zrozumieniem, potyczki rodzinne „Jaka to Melodia“, Przegląd Twórczości Artystycznej Dzieci, imprezy integracyjne świetlic, zabawę Andrzejkową, Mikołajkową, spartakiadę sportową.

W funkcjonującym w Ośrodku punkcie konsultacyjno – informacyjnym dla osób z problemami alkoholowymi, narkotykowymi, przemocy w rodzinie przeprowadzono 661 konsultacji dla 364 osób.

Pomocy prawnej udzielono 91 osobom. Zwracały się o nią głównie (67 razy) kobiety – żony lub matki alkoholików bądź narkomanów. Z pomocy prawnej skorzystało 9 mężczyzn.

3) Profilaktyka wskazująca

W ramach profilaktyki wskazującej przeciwdziałano pogłębianiu się procesowi chorobowemu i degradacji społecznej oraz umożliwiano powrót do normalnego życia w społeczeństwie – leczono, wspierano, pomagano rodzinom. Celem było ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją picia alkoholu przez osoby dorosłe i młodzież oraz wsparcie funkcjonowania ich rodzin.

Na ofertę pomocową Oddziału Terapii Uzależnień składają się głównie konsultacje, poradnictwo, pomoc psychologiczna, psychiatryczna i farmakoterapia, psychoterapia indywidualna i grupowa, terapia rodzinna.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w Oddziale Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień skorzystało 812 osób – 371 kobiet i 441 mężczyzn, w tym 26 osób nieletnich. Ogółem terapeuci przeprowadzili 1 811 sesji indywidualnych dla 139 osób i 220 spotkań grupowych z udziałem 118 osób. Z pomocy psychologicznej skorzystało 35 osób w trakcie 139 sesji indywidualnych, z pomocy psychiatrycznej 144 osoby w trakcie 228 konsultacji, z terapii rodzinnej i par 12 osób (30 sesji).

Spośród pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień 26 osób zostało skierowanych na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe. Wskazaniem do takiej formy leczenia był zły stan psychosomatyczny bądź brak umiejętności dotrzymywania warunków kontraktu terapeutycznego w trybie ambulatoryjnym, głównie przez łamanie abstynencji.

7. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka podejmował następujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

- organizację półkolonii zimowych i letnich dla dzieci,
- prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej „Niezapominajka”,
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla dzieci i młodzieży, będących ofiarami przestępstw oraz grupy dla dzieci – świadków przestępstw,
- prowadzenie Ośrodka Mediacji Rodzinnych, do którego zgłaszają się rodziny w celu zawarcia porozumienia dot. głównie obowiązku alimentacyjnego oraz organizacji kontaktów rodziców z dziećmi, którzy się rozstali ,
- organizowanie spotkań rodzin w sytuacji okołorozwodowej, podczas których rodzic nie mieszkający z dzieckiem ma możliwość spotkać się z nim w neutralnym miejscu i skorzystać z porady pedagoga bądź psychologa,
- prowadzenie Schroniska dla kobiet i kobiet z dziećmi, zapewniając im schronienie i posiłek.

8. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Poradnia udziela pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom przedszkoli i szkół oraz dzieciom do 3 lat, a także dzieciom i młodzieży począwszy od 3 roku życia, nieuczęszczającym do przedszkoli i szkół, a zamieszkałym na terenie działania poradni.

Celem działania poradni było udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno - pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno - pedagogicznej w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży.

Dzieciom i ich rodzicom udzielano również pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formie terapii indywidualnej i grupowej, warsztatów, porad i konsultacji oraz zajęć psychoedukacyjnych.

Podejmowano działania profilaktyczne dotyczące niedostosowania społecznego, zapobiegania agresji, uzależnień, ochrony zdrowia psychicznego i innych problemów dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz prowadzono działania informacyjne.

Poradnia współpracowała z Ośrodkiem w sprawach diagnozowania zaburzeń dzieci i młodzieży utrudniające ich funkcjonowanie w szkole.

9. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

- zajęcia pedagogiczne dla dzieci i rodziców,
- zajęcia edukacyjno – wychowawcze dla kobiet i dzieci,
- zajęcia edukacyjne na temat zjawiska przemocy domowej,
- zajęcia edukacyjno – wychowawcze dla uczniów szkół podstawowych na temat przemocy rówieśniczej,
- konsultacje wychowawcze.

Nie posiadamy informacji o liczbie osób i rodzin objętych tymi działaniami.

10. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2018 r. do Komisji wpłynęło 111 wniosków z prośbą o skierowanie na leczenie osób, wobec których zachodziło podejrzenie o uzależnienie od alkoholu, w tym 5 dotyczyło osób wcześniej zgłoszonych. Wśród zgłoszonych było 88 mężczyzn i 18 kobiet.

Wnioskodawcami byli członkowie rodzin (55), Komenda Powiatowa Policji (19), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (13), prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu (3), Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich (2), Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (14).

Komisja realizowała zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w mieście poprzez rozmowy motywacyjne z 81 osobami uzależnionymi od alkoholu, które zgłosiły się na terminy posiedzeń. W toku postępowań przeprowadzono w 95 sprawach rozmowy członkami rodzin, osobami wspólnie zamieszkującymi. Celem rozmów było ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej oraz formułowanie wniosków dowodowych zgodnych z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

W okresie sprawozdawczym zlecono wykonanie 42 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu skierowano:

- 15 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób. Wnioski dotyczyły w 10 przypadkach leczenia ambulatoryjnego, a w 5 stacjonarnego,
- 23 wnioski o zobowiązanie leczenia odwykowego osób, które nie podjęły leczenia odwykowego i nie zgłosiły się do lekarzy biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W trakcie posiedzeń członkowie Komisji założyli 2 „Niebieskie Karty” wobec osób, w przypadku których zachodziło podejrzenie o stosowanie przemocy.

11. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

W ramach projektu prowadzono Centrum Młodzieżowe „Trampolina”. Projekt finansowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014 - 2018 skierowany był do młodzieży zagrożonej, w stosunku do której stosowany był środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora. Zajęcia dla tych osób odbywały się kilka razy w tygodniu w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego przy ul. Solankowej. Celem była działalność wychowawcza, rozszerzone działania resocjalizacyjne i działania z zakresu aktywizacji społeczno – zawodowej. Ponadto nieletni objęci byli pomocą psychologiczną i terapeutyczną, mieli zapewniony ciepły posiłek.

Kurator zawodowy rodzinny był członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego. Dodatkowo kuratorzy zawodowi jak i społeczni uczestniczyli w grupach roboczych, jeżeli postępowanie dotyczyło osób przez nich nadzorowanych.

12. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

Opracował i umieścił na stronie internetowej OIK informacje dotyczące punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu inowrocławskiego. Rozpowszechnił ulotki, broszury w placówkach oświatowych, komisariatach policji.

Ponadto:

- udzielano porad prawnych, konsultacji pedagogicznych i psychologicznych,
- organizowano cykliczne spotkania robocze z przedstawicielami instytucji współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy,
- przeprowadzono szkolenie dla policjantów, psychologów i pracowników socjalnych „Praca z osobą stosującą przemoc z perspektywy prawnej i psychologicznej”,
- prowadzono grupy dla osób stosujących przemoc, uwikłanych w przemoc oraz rodziców i dzieci dotyczące kształtowania prawidłowych postaw i relacji w rodzinie.

13. Urząd Miasta Inowrocławia Wydział Oświaty i Sportu

W roku szkolnym 2017/2018 Miasto Inowrocław było organem prowadzącym dla 4 przedszkoli, 12 szkół podstawowych, w tym 1 integracyjnej, do których uczęszczało 5 457 uczniów szkół, 1 247 dzieci przedszkolnych i 146 dzieci realizujących w szkołach podstawowych roczne przygotowanie przedszkolne.

W roku szkolnym 2018/2019 sieć placówek oświatowych podległych Prezydentowi Miasta Inowrocławia jest taka sama, a liczba uczniów uczęszczających do szkół wynosi 5 421, liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli 1 222, a liczba dzieci realizujących w szkołach podstawowych roczne przygotowanie przedszkolne 169.

Dzieci w szkołach podstawowych objęte były opieką psychologiczną – pedagogiczną, organizowano zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, koła zainteresowań, wspierano uczniów w sytuacjach trudnych, prowadzono z uczniami rozmowy profilaktyczne, organizowano spotkania terapeutyczne dla dzieci i ich rodziców.

Zarówno rodzicom, jak ich dzieciom udzielano poradnictwa wychowawczego i terapeutycznego przez indywidualne spotkania u pedagoga lub psychologa, realizowanie programów wychowawczo – profilaktycznych, budowanie więzi rodzinnych przez organizowanie uroczystości o charakterze rodzinnym, integrowanie dzieci niepełnosprawnych z dziećmi sprawnymi, podejmowanie działań na rzecz bezpieczeństwa uczniów.

Szkoły współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Radą Rodziców, Policją, Państwowym Inspektorem Sanitarnym w ramach programów profilaktycznych dotyczących nikotyny, alkoholu i innych używek, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Pomoc materialną dla dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach w 2018 r. otrzymało:

- wyprawka szkolna – 65 uczniów,
- zasiłek szkolny - 1 uczeń.
- stypendia szkolne I-VI/18 – 436 uczniów,
- IX – XII/18 – 426 uczniów.

14. Urząd Miasta Inowrocławia Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia

W roku sprawozdawczym wypłacono 103 378 świadczeń rodzinnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych 1 187, natomiast świadczeń z funduszu alimentacyjnego 10193. Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, 6 rodzin otrzymało jednorazowe świadczenie w kwocie 4 000 zł z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wydział był organizatorem wielu działań profilaktyki zdrowotnej i festynów:

- bezpłatne badania w ramach „Programu Wykrywania Zakażeń WZW B i C w województwie Kujawsko - Pomorskim – przebadano 158 mieszkańców w różnym wieku,
- zabawa mikołajkowa dla dzieci niepełnosprawnych z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych – uczestniczyło 250 dzieci,
- festyn pierwszoklasisty „Zdrowy uczeń” - 500 osób rodziców i dzieci,
- spotkania edukacyjne „Trudne dziecko czy Potwór”, „Obyczaje kulturowe, rodzina i budząca się seksualność nastolatka”, „Dziecko – jego otoczenie i kręta droga do dorosłości”.

15. Urząd Miasta Inowrocławia - Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Młodzieżą

W ramach swej działalności realizował program przyjęty uchwałą nr XXV/404/2017 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie rocznego programu współpracy Miasta Inowrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2018 r.

Pośród priorytetowych zadań dofinansowanych bądź w pełni sfinansowanych przez Miasto, związanych z działalnością na rzecz rodzin i osób potrzebujących, było:

- prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka na Osiedlu Piastowskim,
- prowadzenie magazynu mebli i odzieży przez Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- prowadzenie schroniska dla bezdomnych mężczyzn i ogrzewalni przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- prowadzenie schroniska dla kobiet przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka,
- prowadzenie „Banku żywności” przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Ponadto dofinansowanie otrzymało 13 projektów realizowanych przez Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Flandria, Inowrocławskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniem Mózgu, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Kujawskie Stowarzyszenie Klubu Absolwentów, Oddział Kujawsko - Pomorski Polskiego Związku Głuchych, Polski Związek Niewidomych, Kujawsko – Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Inowrocławskie Stowarzyszenie „Amazonki”.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich Miasto dofinansowało wypoczynek dla dzieci i młodzieży organizowany przez podmioty pozarządowe. W 2018 r. w budżecie Miasta na ten cel przeznaczono 52 000,00 zł.

Młodzieżowa Rada Miejska Inowrocławia - młodzi radni chętnie włączali się w przedsięwzięcia mające na celu wsparcie rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Brali udział m.in. w organizacji Niebieskiego Biegu Świadomości, który ma na celu zwrócenie uwagi na problemy osób z autyzmem. Współorganizowali również „Wiosenny Bieg po Uśmiech”, z którego całkowity dochód przeznaczony został na pomoc dzieciom z niepełnosprawnością. Młodzi Radni spotkali się z mieszkańcami Domu Dziennego Pobytu. W okresie świątecznym odwiedzili oddział dziecięcy inowrocławskiego szpitala oraz zorganizowali pomoc świąteczną dla jednej z potrzebujących rodzin w ramach ogólnopolskiej akcji „Szlachetna Paczka”.

Funkcjonująca od 2017 r. Miejska Rada Seniorów interweniowała m.in. w sprawach dotyczących komunikacji miejskiej, funkcjonowania mieszkańców Domu Pogodnej Jesieni, zorganizowała zabawę andrzejkową dla środowisk senioralnych oraz „Senioriadę” na terenie odkrytego basenu, w której wzięło udział 100 zawodników.

16. Ośrodek Sportu i Rekreacji

Ośrodek był organizatorem blisko 309 imprez o charakterze sportowym i rekreacyjnym w Miejskim Kalendarzu Imprez Inowrocławia na terenie zarządzanych obiektów, jak również współorganizatorem innych przedsięwzięć realizowanych przez inne instytucje, a przeznaczone dla dzieci i rodzin m.in.: bieg młodzieżowy w ramach Biegu Piastowskiego, turnieje w ramach Festiwalu Sportów Plażowych, Solankowy Koszmar Kids i Junior, Inowrocławski Czar Dwóch Kółek, Tenisowa Majówka, Mikołajkowy Turniej Tenisa Ziarnego, Mistrzostwa Inowrocławia w Pływaniu dla Dzieci i Młodzieży.

Podczas kolejnych już edycji Aktywnych Wakacji z OSiR oraz Aktywnych Ferii z OSiR w okresie ferii zimowych i wakacji w celu propagowania sportu i zachęcania do aktywności Ośrodek prowadził bezpłatnie: naukę pływania, jazdy na łyżwach, karate, naukę i turnieje piłki nożnej, szkółkę tenisa ziemnego, szkółkę łuczniczą oraz zorganizował turnieje piłki nożnej, zawody w parku linowym i na ścianie wspinaczkowej.

Całe rodziny uczestniczyły w akcjach Biegam bo Lubię, Wakacyjne bieganie, Bieg po Uśmiech, Niebieski Bieg Świadomości, Festyn z okazji Dnia Dziecka, Festyn Bezpieczne Wakacje, Show na lodzie „Gdzie się podziały choinki”, Mikołajki na lodowisku.

W ramach uczestnictwa dzieci otrzymywały puchary, dyplomy, nagrody rzeczowe, poczęstunek. W ramach upowszechniania zdrowego stylu życia i prowadzenia profilaktyki zdrowotnej na krytych pływalniach „Delfin” i „Wodny Park” odbywały się zajęcia „Proste plecy”, brało w nich udział 1 402 dzieci.

Udostępniane przez cały rok szkolny obiekty OSiR-u służyły dzieciom i młodzieży do zajęć wychowania fizycznego, treningów i zawodów uczniowskich klubów sportowych.

Hala Widowiskowo – Sportowa była miejscem imprez organizowanych wraz ze szkołami i przedszkolami takich jak: Mini Spartakiada dla dzieci niepełnosprawnych „Ja też potrafię” (1 000 uczestników), Mistrzostwa Tańca Towarzyskiego Przedszkolaków (1 200 uczestników), Dzień Przedszkolaka (500 uczestników), Rambat (1 000 uczestników), Światowy Dzień Pluszowego Misia (600 uczestników).

17. Kujawskie Centrum Kultury

Centrum wspierało rodziny poprzez szereg nieodpłatnych działań kulturalnych dedykowanych zarówno dzieciom, jak i ich rodzinom.

Prowadzone były sekcje i koła zainteresowań m.in. plastyczne, dekoracyjno – użytkowe, obsługi komputera.

Współorganizowano okolicznościowe i cykliczne festyny rodzinne o charakterze rozrywkowo – biesiadnym:

- „Majówka na piątkę”, - 5 dni wypełnionych atrakcjami dla różnych grup odbiorców,

- Kulinaryny Master Team – konkurs kulinarny dla dzieci w wieku 8 - 13 lat,

- Dni Inowrocławia – kilkudniowe obchody Dni Miasta nastawione na rozrywkę, edukację, dedykowane dzieciom i całym rodzinom,

- Uliczny Festiwal Żywych Rzeźb Fan 2018 - impreza w centrum miasta o charakterze artystycznym – warsztatowym,

- letnie kino pod chmurką – seanse kinowe na Rynku,

- Festiwal Fireshow – widowisko plenerowe, teatr ognia - dedykowane całym rodzinom,

- Festiwal Młodych – szereg działań dla młodzieży,

- Przystanek Humor – kabaretowe pożegnanie lata,

- Festyn Rodzinny z Gęsiną w Tle,
- konkursy wokalne, recytatorskie, plastyczne,
- niecodzienne formy warsztatowe m.in. warsztaty dubbingowe, charakterystyki filmowej.

18. Biblioteka Miejska im. Jana Kasprowicza prowadziła następujące cykliczne działania na rzecz dziecka i rodziny:

- „Bajkowe przedszkole” - spotkania dla dzieci w wieku 4 - 5 lat i rodziców, w programie: głośne czytanie, zabawy muzyczno – ruchowe, zajęcia plastyczne,

- Czadowy Klub Książkowy - „Czarne koty to kłopoty? ” - cykliczne zajęcia czytelniczo – literackie dla dzieci do 5 lat,

- „Dzieciaki Bystrzaki” - zajęcia rozrywkowo-edukacyjne dla dzieci w wieku 6 - 10 lat, w programie: rebusy, quizy, zagadki oraz zabawy z wykorzystaniem literatury dziecięcej,

- Dzień Dziecka – zabawy, konkursy, gry,

- Ferie zimowe, wakacje letnie – zajęcia dla dzieci spędzających czas wolny od nauki szkolnej w domach,

- „Five o'clock” – warsztaty tematyczne doskonalące znajomość języka angielskiego dla dorosłych,

- „Four o'clock” - lekcje języka angielskiego dla dzieci w wieku 7 - 10 lat,

- „Język niemiecki dla każdego” – nauka podstaw języka niemieckiego oraz zajęcia konwersacji prowadzone przez wolontariuszkę Irenę Kociszewską,

- „Kinoterapia” – projekcje filmów poruszających problemy osób niepełnosprawnych, prezentacja literatury związanej z tematem filmu,

- Klub Aktywny Senior - spotkania dla czytelników, w programie: korzystanie z komputera, Internetu oraz zapoznanie z nowymi technologiami, gry towarzyskie, spotkania integracyjne i okolicznościowe,

- Klub Gier ”Siódemka” - spotkanie inauguracyjne klubu gier planszowych, karcianych i terenowych,

- Klub Malucha – spotkania dla rodziców z małymi dziećmi do lat 3, w programie: zabawy muzyczno – ruchowe, zajęcia manualne, spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin,

- „Kociołek różnorodności” – cykliczne warsztaty plastyczne dla dzieci, mające na celu rozwijanie kreatywnej twórczości wśród najmłodszych,

- „Małe arcydzieła” – zajęcia manualne dla dzieci w wieku 7 - 13 lat rozwijające wyobraźnię i zdolności artystyczne oraz tematyczne – poszerzające wiedzę uczestników o otaczającym świecie,

- „Mikołajki w bibliotece” - zabawa dla dzieci w wieku 3 - 7 lat, w programie: konkursy, quizy, malowanie twarzy, zabawa taneczna,

- „Muzyczna Akademia Malucha” – zabawy dla dzieci z elementami rytmu, dźwięków, śpiewu oraz tańca wspomagające rozwój oraz naturalne zdolności muzyczne maluchów,

- Rodzinne Czytanie przy Manhattanie - zajęcia dla małych czytelników w wieku 3 - 5 lat oraz ich rodziców i opiekunów, w programie: głośne czytanie, zajęcia manualne, gry i zabawy ruchowe,

- „Spotkanie Klubu Bajkonurrrków” - spotkania z dziećmi i rodzicami, w programie: rebusy, zagadki i inne wesołe zgadywanki,

- „Spotkania w Siódemce” - zajęcia dla dzieci - zabawy słowne, rozwiązywanie zagadek, rebusów, krzyżówek, gry planszowe, gry i zabawy komputerowe, także z wykorzystaniem Internetu,

- „Twórcze fantazje” - warsztaty plastyczne dla dorosłych, prowadzone przez Alicję Kaczmarek,

- „Z bajką dookoła świata” – zajęcia terapeutyczne z wykorzystaniem literatury dziecięcej, rozwiązywanie zagadek, zabawy przy muzyce.

Ponadto z okazji świąt Bożego Narodzenia Urząd Miasta przekazał do Ośrodka 292 paczki ze słodyczami, a Polski Komitet Pomocy Społecznej 90 paczek, aby rozdysponować je wśród dzieci. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy Inowrocław przekazał 50 paczek ze słodyczami i żywnością dla osób starszych z niskimi rentami i emeryturami lub zasiłkami stałymi oraz 50 paczek z okazji świąt Wielkanocnych dla rodzin wielodzietnych, osób niepełnosprawnych nisko uposażonych korzystających z pomocy Ośrodka.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr VIII/69/2019
Rady Miejskiej Inowrocławia
z dnia 25 marca 2019 r.

Wykaz potrzeb na 2019 r. związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Dysfunkcje w rodzinie utrudniające lub uniemożliwiające samodzielne zaspokajanie potrzeb, często nie są uwarunkowane patologicznymi zachowaniami jej członków. Trudności w rodzinie dezintegrujące jej prawidłowe funkcjonowanie mogą wynikać bowiem z wielu niemożliwych do przewidzenia zdarzeń. Pokonanie trudności przez rodzinę wymaga niekiedy wsparcia z zewnątrz. Organizację wspierania rodzin niesamodzielnych należy ukierunkować przede wszystkim na:

- działania osłonowe wobec najsłabszych ogniw, a więc dzieci,
- działania wobec dorosłych członków rodziny w celu przywrócenia ich samodzielności życiowej przede wszystkim w sferze opiekuńczo - wychowawczej wobec dzieci.

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r., poz. 998, ze zm.) nałożyła na gminy obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej dla dzieci skierowanych do niej po 1 stycznia 2012 r. decyzjami sądowymi, niezależnie od rodzaju pieczy.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30 % wydatków - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50 % wydatków - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

1. MOPS zakłada, że w 2019 r. 110 dzieci z inowrocławskich rodzin na podstawie decyzji sądowych przebywać będzie w pieczy zastępczej. Kalkulacyjny wydatek dla budżetu miasta z tytułu udziału w opłatach tej formy opieki, wynosić będzie 1 132 000,00 zł i został zabezpieczony uchwałą budżetową na rok 2019.

2. MOPS nie zakłada wzrostu w 2019 r. zatrudnienia kolejnych osób w charakterze asystentów rodziny. Budżet na bieżący rok uwzględnia wydatki z tego tytułu na poziomie 336 140,00 zł i pozwoli na sfinansowanie kosztów zatrudnienia 7 asystentów z uwzględnieniem 7 % wzrostu płac.

3. Oszacowane wydatki na sfinansowanie zasiłków okresowych wynosić będą 2 557 540,00 zł. Skorzysta z nich 1 050 środowisk. Według stanu na dzień 29 stycznia 2019 r. budżet zapewnia kwotę 1 894 800,00 zł. Aktualnie zatem, niedobór środków wynosi 662 740,00 zł i może ulec zwiększeniu zależnie od:

- kształtowania się sytuacji materialnej rodzin w odniesieniu do wzrostu kosztów utrzymania,

- sytuacji na rynku pracy.

4. Zaplanowane i zapewnione planem finansowym środki w wysokości 1 694 000,00 zł na pomoc celową dla ok. 1 200 środowisk mogą być niewystarczające ponieważ:

- mogą znacząco wzrosnąć koszty eksploatacji mieszkań, a sfinansowanie ich będzie zbyt dużym obciążeniem dla budżetu domowego rodzin o niskich dochodach,

- niezbędne będzie większe wsparcie finansowe rodzin w zakresie wysokokalorycznego węgla, aby w ten sposób nie tylko zapewnić ogrzewanie mieszkania w sezonie jesienno - zimowym, ale również wpłynąć na ograniczenie spalania w piecach przedmiotów nie nadających się do takiego stosowania.

5. Planem wspierania rodzin w zakresie dożywiania zakłada się objąć 4 100 świadczeniobiorców. Całość jego kosztu została oszacowana na kwotę 3 402 546,00 zł, z czego 855 228,00 zł zabezpiecza budżet miasta, natomiast szacuje się wpływ z budżetu Wojewody Kujawsko - Pomorskiego środków w wysokości 2 546 318,00 zł. Ustawa budżetowa wskazuje, że ze środków budżetu centralnego zapewnione zostało 1 104 800,00 zł. Niedobór środków wynosi 1 442 518,00 zł. Pozyskanie kwoty całkowitej pozwoli na:

- sfinansowanie obiadów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych,

- zakup abonamentów obiadowych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz tych, które z powodu uzależnień nie gwarantują należytego wykorzystania pomocy pieniężnej na ten cel,

- częściowe sfinansowanie obiadów dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy.

6.1. Dodatek mieszkaniowy w 2019 r. zaplanowano dla 2 200 uprawnionych, którym przewiduje się przyznać 19 800 świadczeń. Szacunkowa wartość zadania wynosi 4 498 956,00 zł. uchwalony przez Radę Miejską Inowrocławia budżet zapewnia kwotę 4 000 000,00 zł. Wartość niedoszacowania wynosi 29 065,06 zł.

6.2. Dodatek energetyczny został zaplanowany dla 670 środowisk na co wg szacunkowo określonej wielkości wydatków niezbędna jest kwota 101 158,00 zł, natomiast uchwała budżetowa w obecnym jej brzmieniu zapewnia środki finansowe wielkości 29 065,06 zł, a więc niedoborem jest kwota 72 092,94 zł.

7. Realizowanie usług opiekuńczych dla małoletnich i dorosłych dzieci dotkniętych zaburzeniami rozwoju o podłożu psychicznym, nadal wymagać będzie zakupu usług specjalistycznych. Zakłada się koszt tych usług na kwotę 259 200,00 zł, aby zabezpieczyć usługi dla 69 dzieci. Jednostkowa cena została ustalona na poziomie 36,00 zł (1 godz.). Miesięcznie należy zapewnić 500 godzin dla wyżej podanej grupy dzieci. Budżet w aktualnym kształcie gwarantuje kwotę 36 900,00 zł, co oznacza niedobór na poziomie 222 300,00 zł.

8. Świadczenie wychowawcze wobec uprawnionych mieszkańców naszego miasta realizowane jest od 1 kwietnia 2016 r. jako zadanie zlecone przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W roku 2019 planuje się wydatkować 37 758 000,00 zł na pomoc dla około 6 500 dzieci. Budżet zapewnia 28 703 500,00 zł, tym samym niedobór środków wynosi 9 054 500,00 zł.

9. Wykonanie zadań wynikających z kolejnej edycji programu „Dobry Start”, który zakłada wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na każde uczące się dziecko w wieku do 20 lat, na które osoba uprawniona (rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny lub pełnoletnie dziecko) złoży wniosek w okresie zasiłkowym. Zaplanowano wydatki na ten cel w kwocie 2 852 000,00 zł na świadczenia dla 9 200 uprawnionych. Budżet zapewnia kwotę 2 025 700,00 zł, niedobór środków finansowych wynosi 826 300,00 zł

10. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie powodują znaczących wydatków. Wnioskowana kwota 9 245,00 zł ujęta została w uchwale na rok bieżący.

11. MOPS zaplanował wydatki na dożywianie dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych w kwocie 25 000,00 zł, która została ujęta w obowiązującym budżecie.

Uzasadnienie do uchwały Nr VIII/69/2019

Rady Miejskiej Inowrocławia

z dnia 25 marca 2019 r.

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy - zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - przyjmowanie sprawozdań z działalności wójta.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2001 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Potrzeby te stanowią, w myśl art. 179 ust. 2 ww. ustawy, podstawę uchwalenia przez radę gminy gminnych programów wspierania rodziny.

W uchwale przedstawiono sprawozdanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny za ubiegły rok. Określono także potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2019 r., które pozwolą wykonawcy tego zadania - Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, na jego realizację.

Uchwała podlega przedłożeniu do regionalnej izby obrachunkowej (art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym), gdyż zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561, ze zm.) jest objęta zakresem jej nadzoru.

Mając powyższe na uwadze, wywołanie uchwały jest uzasadnione. Inicjatorem wywołania uchwały jest Prezydent Miasta Inowrocławia.

Rada Miejska Inowrocławia podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2018 r. wraz z wykazem potrzeb na 2019 r. w głosowaniu jawnym.

Na 23 radnych w głosowaniu wzięło udział 21 radnych obecnych na sesji. Za przyjęciem uchwały głosowało 21 radnych, głosy przeciwne - 0, wstrzymujących się - 0.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski